

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

બાશીર @ એન. પી. બાશિત

વિ.

કેરળ રાજ્ય

એપ્રિલ ૨૦, ૨૦૦૪

[કે. જી. બાલકૃષ્ણન અને બી. એન. શ્રીકૃષ્ણા, ન્યાયમૂર્તિઓ]

નાર્કોટિક ડ્રગ્સ એન્ડ સાયકોટ્રોપિક સબસ્ટન્સ એક્ટ, ૧૯૮૫:

કલમ ૨૧ અને ૨૭ (૨)-નાર્કોટિક ડ્રગ્સ-વ્યક્તિગત વપરાશ માટે હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું છે-સાબિત કરવાની જવાબદારી-આરોપી બ્રાઉન સુગર વેચતો મળી આવ્યો-તેના ખિસ્સામાંથી મળી આવેલા બ્રાઉન સુગરવાળા નાના પેકેટની શોધ કરવા પર-દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે-દલીલ છે કે આરોપી પાસેથી મળી આવેલી ૧.૨૦ ગ્રામ બ્રાઉન સુગરનો થોડો જથ્થો વ્યક્તિગત વપરાશ માટે ઉપયોગમાં લેવાયો હોવાનું માનવામાં આવે છે અને તેને કલમ ૨૭ હેઠળ ઓછી સજા આપવામાં આવે છે-પકડવામાં આવે છે, કલમ ૨૭ ની પેટા-કલમ (૨) ને ધ્યાનમાં રાખીને આરોપી પર એ સાબિત કરવાનો બોજ છે કે તેની

પાસેથી મળી આવેલી બ્રાઉન સુગર વ્યક્તિગત વપરાશ માટે હતી-બ્રાઉન સુગર એપ્લિકેશનના શર્ટના ખિસ્સામાં રાખવામાં આવી હતી ફરિયાદી અને તેણે નાર્કોટિક ડ્રગનો કબજો હોવાનો સંપૂર્ણ ઇનકાર કર્યો હતો-જ્યારે કલમ ૩૧૩ Cr.P.C હેઠળ પૂછપરછ કરવામાં આવી ત્યારે તેની પાસે કોઈ ચોક્કસ કેસ ન હતો કે ડ્રગ તેના અંગત ઉપયોગ માટે હતું-તે બતાવવા માટે કોઈ સામગ્રી ન હતી કે આરોપી તેના કબજામાં તેના અંગત વપરાશ માટે નાર્કોટિક ડ્રગ રાખતો હતો જ્યારે પુરાવા દર્શાવે છે કે નાર્કોટિક પદાર્થ છ નાના પેકેટમાં રાખવામાં આવ્યો હતો અને તે શેરીમાં મળી આવ્યો હતો જે દેખીતી રીતે દર્શાવે છે કે તે તેના ગ્રાહકોની રાહ જોઈ રહ્યો હતો-તે પૃષ્ઠભૂમિમાં એવું ન કહી શકાય કે આરોપી કલમ ૨૭ ના લાભ માટે હકદાર હતો-ઉચ્ચ અદાલતે યોગ્ય રીતે ચુકાદો આપ્યો છે કે તપાસ અધિકારી કલમ ૪૨ અને ૫૦ ની જોગવાઈઓનું કડક પાલન કર્યું.

અલ્પેશ કુમાર વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, જે. ટી. (૨૦૦૨) ૧૦ એસસી ૨૧૯ અને ગૌન્ટર એડવિન કિર્યર વિરુદ્ધ ગોવા રાજ્ય, સચિવાલય પણજી, જે. ટી. (૧૯૯૩) ૨ એસસી ૨૮૫, વિશિષ્ટ.

ક્રિમિનલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન: ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૩૩૪/૨૦૦૨.

સી. આર. એલ. માં કેરળ હાઈકોર્ટના ૧૧.૯.૨૦૦૧ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી એ. નંબર ૨૬૯/૨૦૦૧.

અપીલકર્તા વતી ટી.એન.સિંહ, શ્યામ નારાયણ સિંહ, સુશ્રી આશા ગોપાલન નાયર, શ્રીમતી બી. સુનીતા રાવ અને શકીલ અહમદ સૈયદ હાજર રહ્યા હતા.

પ્રતિવાદી માટે કે.આર.શશિપ્રભુ, રમેશબાબુ, સુશ્રી સુષમાસૂરી, સુબ્રમણ્યમ પ્રસાદ અને સુશ્રી વિભા દત્તા મળીજા.

કોર્ટનો નીચેનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો:

અપીલકર્તાને એન.ડી.પી.એસ. અધિનિયમની કલમ ૨૧ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષી ઠેરવવામાં આવ્યો છે. વિશેષ ન્યાયાધીશે તેને ૧૦ વર્ષની જેલની સજા અને રૂ. ૬ મહિના માટે ડિફોલ્ટ સજા સાથે ૧ લાખ દોષિત ઠેરવવા અને સજાને અપીલકર્તા દ્વારા હાઈકોર્ટમાં પડકારવામાં આવી હતી. ઉચ્ચ અદાલતે દોષિત ઠેરવવા અને સજાની પુષ્ટિ કરી હતી.

અપીલકર્તા સામે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ એ હતો કે ૨૩.૨.૨૦૦૦ પર સાંજે લગભગ ૪.૧૫ વાગ્યે અપીલકર્તા બ્રાઉન સુગર વેચતો જોવા મળ્યો હતો. નાદકકાવુ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસના ફરિયાદી સાક્ષી-૨ સબ-ઇન્સ્પેક્ટરને માહિતી મળી કે કોઈક બ્રાઉન સુગર વેચી રહ્યું છે અને તેણે આ માહિતી રેકૉર્ડ કરી, તેની નકલ તાત્કાલિક ઉપરી અધિકારીને મોકલી અને પોલીસ પક્ષ સાથે સ્થળ પર ગયો અને તેને અપીલકર્તા ત્યાં મળ્યો. પીડબ્લ્યુ-૨ અને અન્યને જોઈને અપીલકર્તાએ સ્થળ પરથી ભાગવાનો પ્રયાસ કર્યો અને પીડબ્લ્યુ-૨એ તેને જતા અટકાવ્યો અને તેને કહ્યું કે અપીલકર્તા પાસે તેની સાથે બ્રાઉન સુગર

હોવાની શંકા છે અને તેના શરીરની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. પીડબ્લ્યુ-૨ એ અપીલકર્તાને એનડીપીએસ અધિનિયમની કલમ ૫૦ હેઠળ તેના અધિકારની પણ જાણ કરી હતી અને અપીલકર્તાએ મેજિસ્ટ્રેટ/ગેઝેટેડ અધિકારીની હાજરીમાં તેના શરીરની તપાસ કરવાનો વિશેષાધિકાર હોવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને તેથી તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને અપીલકર્તાના ખિસ્સામાંથી નાના પેકેટ મળી આવ્યા હતા જેમાં બ્રાઉન સુગર મળી આવી હતી. ફરિયાદી સાક્ષી-૨એ એક મઝહર તૈયાર કર્યું અને તે જ જમ કર્યું. ફરિયાદી પક્ષ તરફથી ૧ થી ૩ સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી. અપીલકર્તાએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે તેને આ કેસમાં ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો હતો અને તે સાબિત કરવા માટે કે સંરક્ષણ સાક્ષી-૧ અને સંરક્ષણ સાક્ષી-૨ની તપાસ કરવામાં આવી હતી. પ્રદર્શન પી-૧ અને પી-૨ દસ્તાવેજોને પણ ચિહ્નિત કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રદર્શન પી૧/રાસાયણિક વિશ્લેષક દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા પાસેથી મળી આવેલી વસ્તુ બ્રાઉન સુગર હતી.

અપીલકર્તાએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે એન. ડી. પી. એસ. અધિનિયમની કલમ ૫૦ નું ઉલ્લંઘન થયું હતું અને તેમણે એવી દલીલ પણ કરી હતી કે તેમને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યા હતા. આ બંને અરજીઓને વિશેષ ન્યાયાધીશ તેમજ હાઈકોર્ટ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

અમે અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા. અપીલકર્તાના વકીલે દલીલ કરી હતી કે અપીલકર્તા પાસેથી જમ કરાચેલ બ્રાઉન સુગરનો જથ્થો માત્ર

૧.૨ ગ્રામ હતો અને આ એક નાનો જથ્થો છે અને કોર્ટ એવું માની લેશે કે તેનો હેતુ તેનો ઉપયોગ વ્યક્તિગત વપરાશ માટે કરવાનો હતો અને તેથી તેને એનડીપીએસ અધિનિયમ ૧૯૮૫ની કલમ ૨૭ હેઠળ કલ્પના કરવામાં આવી છે તે મુજબ માત્ર ઓછી સજા આપવામાં આવવી જોઈએ. તાત્કાલિક કેસમાં અપીલકર્તા પાસેથી મળી આવેલી બ્રાઉન સુગર વ્યક્તિગત વપરાશ માટે હતી તે દર્શાવવા માટે કોઈ પુરાવા નથી. એન.ડી.પી.એસ. અધિનિયમની કલમ ૨૭ની પેટા-કલમ (૨) ખાસ કરીને કહે છે કે તે સાબિત કરવાનો બોજ આરોપી પર છે કે તે વ્યક્તિગત વપરાશ માટે હતો. આ પરંતુક નીચેની અસરને વાંચે છે:

"જ્યાં કોઈ વ્યક્તિ પાસે ઓછી માત્રામાં માદક દ્રવ્ય અથવા માદક પદાર્થ હોવાનું દર્શાવવામાં આવે છે ત્યારે તે સાબિત કરવાનો બોજ કે તે આવા વ્યક્તિના વ્યક્તિગત વપરાશ માટે હતો વેચાણ અથવા વિતરણ માટે નહીં તે આવી વ્યક્તિ પર રહેશે."

અહીં બ્રાઉન સુગર અપીલકર્તાના શર્ટના ખિસ્સામાં રાખવામાં આવી હતી અને અપીલકર્તાએ માદક દ્રવ્યો ધરાવતો હોવાનો સંપૂર્ણ ઇનકાર કર્યો હતો. જ્યારે કલમ ૩૧૩ Cr.P.C હેઠળ પૂછપરછ કરવામાં આવી ત્યારે તેની પાસે કોઈ ચોક્કસ કેસ નહોતો કે ડ્રગ તેના અંગત ઉપયોગ માટે હતું. અપીલકર્તાના વકીલે અલ્પેશ કુમાર વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, જે. ટી. (૨૦૦૨) ૧૦ એસ. સી. ૨૧૮ ના નિર્ણયમાં અમારું ધ્યાન દોર્યું હતું, જેમાં આ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે ચોક્કસ અરજીની ગેરહાજરીમાં પણ જો સંજોગો દર્શાવે છે કે માદક દ્રવ્યો

વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે હતા તો અદાલત નિષ્કર્ષ કાઢવા અને એવું માનવા માટે સ્વતંત્ર હશે કે દવા વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે હતી. તે કિસ્સામાં આરોપી પાસેથી બે સિગારેટના રૂપમાં માદક દ્રવ્યો મળી આવ્યા હતા અને કોર્ટે ધારણા કરી હતી કે આ કબજામાં રહેલું માદક દ્રવ્ય તેના અંગત વપરાશ માટે હોઈ શકે છે. અદાલતે ગૌન્ટર એડવિન કિર્ચર વિરુદ્ધ ગોવા રાજ્ય, સચિવાલય પછાજી, જે. ટી. (૧૯૯૩) ૨ એસસી ૨૮૫ કેસમાં આ અદાલતના અગાઉના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો હતો. તે કિસ્સામાં આરોપી પાસે ચિલમ (સ્મોકિંગ પાઇપ) અને સ્મોકિંગ મટિરિયલ સાથે પાઉચમાં માદક પદાર્થ હતો અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અરજીમાં આરોપી પાસેથી કાઢવામાં આવેલા દાવાઓ દર્શાવે છે કે તે તેના વ્યક્તિગત વપરાશ માટે હતું.

વર્તમાન કેસમાં એવું દર્શાવવા માટે કોઈ સામગ્રી ન હતી કે આરોપી તેના અંગત વપરાશ માટે માદક દ્રવ્યો તેના કબજામાં રાખતો હતો જ્યારે પુરાવા દર્શાવે છે કે માદક પદાર્થ છ નાના પેકેટમાં રાખવામાં આવ્યો હતો અને તે શેરીમાં મળી આવ્યો હતો જે દેખીતી રીતે દર્શાવે છે કે તે તેના ગ્રાહકોની રાહ જોઈ રહ્યો હતો તે પૃષ્ઠભૂમિમાં અમે એ દલીલ સ્વીકારવા માંગતા નથી કે અપીલકર્તા એન.ડી.પી. એસ. અધિનિયમની કલમ ૨૭નો લાભ મેળવવા માટે હકદાર હતો. ઉચ્ચ અદાલતે સાચો ચુકાદો આપ્યો છે કે તપાસ અધિકારીએ એન. ડી. પી. એસ. અધિનિયમની કલમ ૪૨ અને ૫૦ની જોગવાઈઓનું કડક પાલન કર્યું છે.

અમને અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા દેખાતી નથી અને તે મુજબ અપીલ રદ કરવામાં આવે છે.

અપીલકર્તા જામીન પર છે. તેના જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવશે અને તેને ૩ અઠવાડિયાની અંદર તેના જામીન બોન્ડ સરન્ડર કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે જેમાં નિષ્ફળ જતાં વિશેષ ન્યાયાધીશ તેની ધરપકડ કરવા માટે યોગ્ય પગલાં લેશે જેથી બાકીની સજાનો સમયગાળો પસાર કરી શકાય. અરજી ફગાવી દેવામાં આવી છે.

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.